

Spør advokaten

NTFs advokater får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som kan sendes til redaksjonen.

Fri for å reise

Jeg er ansatt som tannlege ved en større tannklinikk i Den offentlige tannhelsetjenesten. Nå har jeg fått tilbud om å reise på en lengere reise (tre måneder) i forbindelse med ideelt arbeid. Har jeg krav på å få fri fra arbeidet til dette, eller kan arbeidsgiver nekte meg det? Dersom arbeidsgiver nekte, kan jeg da klage på avgjørelsen?

Svar: I utgangspunktet har ikke en arbeidstaker krav på å ta fri fra arbeidet, hverken en enkelt dag eller som du ønsker i tre måneder.

For å kunne ta fri må det følge av arbeidsavtalen, avtale om fleksitid, permisjonsreglement, lov eller tariffavtale.

Det er imidlertid ikke noe i veien for at man gjør en avtale om fri i for eksempel i en måned, eller to år for den saks skyld, for å seile jorden rundt, men

det er altså opp til arbeidsgiver å akseptere dette – eller ikke.

Det er flere veldig ulike forhold som kan gi grunnlag for permisjon.

En mulighet er at arbeidstaker krever permisjon med grunnlag i tariffavtale eller lov. En annen mulighet, som først og fremst gjelder kortere permisjoner, er at man får permisjon med grunnlag i et permisjonsreglement. Dette kan for eksempel være at reglementet som gir arbeidstaker mulighet for å få fri til å gå i begravelse, legebek, flyttedag eller barns skolestart.

En siste mulighet er at arbeidsgiver og arbeidstaker inngår en privat avtale om permisjon. Dette blir da en individuell avtale som bare gjelder for partene og for den aktuelle permisjonen.

Slik jeg forstår deg er det en velferdspermisjon du ønsker.

Tariffavtalen i tariffområdet du arbeider har bestemmelser om velferdspermisjon. I hovedtariffavtalen § 14.1, annet ledd:

Når viktige velferdsgrunner foreligger, kan en arbeidstaker tilstå velferdspermisjon med lønn i inntil 12

arbeidsdager eller inntil 24 arbeidsdager med halv lønn innen kalenderåret.

Arbeidstakeren leverer som regel en søknad til sin nærmeste leder og oppgir formålet med velferdspermisjonen. Leder, eller den som har fullmakt til å avgjøre søknaden, kan innvilge søknaden på grunnlag av virksomhetens reglement for velferdspermisjoner, eller på grunnlag av skjønn hvis det ikke er utarbeidet et slikt reglement.

Grunnlag for velferdspermisjoner kan blant annet være:

- Alvorlig sykdom i nærmeste familie
- Dødsfall og begravelse
- Flytting
- Oppstart i barnehage eller første skoledag
- Medisinsk behandling

Avslag på permisjoner vil vanligvis ikke være enkeltvedtak, men ligge innenfor arbeidsgivers styringsrett og dermed ikke noe man kan klage på. I noen tilfeller har arbeidsgiver likevel etablert rutiner som gir arbeidstaker rett til å klage på avslag gitt av nærmeste leder.